

παλλινώριο

Κυριακή, 8 Απριλίου 2012

7:06 μμ

Σημασία:

Ναυτικό όργανο αποτελούμενο από ανεμολόγιο άνευ μαγνητικής βελόνης που περιστρέφεται οριζοντίως πάνω σε ένα μικρό άξονα και χρησιμεύει για την διόπτευση.

Ετυμολογία:

Η ονομασία από κάποιον Pelorus, που λέγεται ότι ήταν πιλότος του Αννίβα περί το 203 πΧ.

Σημ: μάλλον απίθανη! Αυτόν τον πιλότο δεν τον ξέρει ούτε η μανά του.

Αντιθέτως **παλλινόρρον** είναι αυτό που διαθέτει μηχανισμό περιστροφής, επιστροφής. παλινόρρος, ον, στην Αττική διαλεκτό παλινόρρον, με εξάρτημα επιστροφής, Ar.Ach.1179. (-ορρος πιθανον = ὄρρος)

Η λέξη απαντάται στον Όμηρο (Ιλιάδα 3.33), στον Απολλώνιο τον Ρόδιο (Αργοναυτικά, 1.416), στον Αριστοφάνη (Αχαρνής 1179, και στον Αρεταίο (De curatione diuturnorum morborum 2. 1.5 και στο De causis et signis acutorum morborum 1. 2.5)

Henry George Liddell, Robert Scott, A Greek-English Lexicon

Σημ: Το ω-μέγα αντικατέστησε το ο-μικρόν με παρετυμολογία της λέξης από την ώρα αφού οι περισσότερες διοπτεύσεις λαμβάνουν υπόψη και την ώρα στις μετρήσεις τους.

•

Ξενόγλωσσα

Ιταλικά: Pelorus

Αγγλικά: Pelorus

Γαλλικά: Pélouze

Εικόνες

Σύγχρονο παλλινώριο

Παλλινώριο στο Βρετανικό πολεμικό "Μπέλφαστ"

Φράσεις

Παίρνω κάτω: 92 «με το παλλινώριο πήρα κάτω» εν. κάτω: πήρε διόπτρευση, αντιστοιχία. Ή γωνία τού αστεριού Άλφα τού αστερισμού του Κενταύρου με τον βορρά αποτελεί στοιχείο για να βρεθεί το σίγμα του πλοίου.

Ο Μαρτιάλης (3.78) κάνει μ' όλα αυτά ένα ωραίο λογοπαίγνιο για να πειράξει κάποιον Παυλίνο:

rninxisti currente semel, Pauline, carina.

meiere vis iterum? Jam Palinurus eris.

(Μια φορά κατούρησες την καρίνα του πλοίου, Παυλίνε. Θεες να την ξανακατουρήσεις;

Τότε θα γίνεις **Παλίνορος**)

Σημ. εδώ λογοπαίζει με το παλιν+ουρώ.

Για το ρήμα ουρώ υπάρχουν τα λατινικά αντιστοιχία mingo (minxi-mictum-mingere) και meio (mixi-mictum-meire)

Και τα δύο αυτά λατινικά ρήματα έχουν ίδιο παρακείμενο και μετοχή.

Σημαίνουν ουρώ αλλά και εκσφενδονίζω, και εκσπερματώνω.

Η καρίνα, τρόπικς

Ποίηση

Το άλφα του Κενταύρου μια νυχτιά
με το παλλινώριο πήρα κάτω
μου 'πες με φωνή ετοιμοθανάτου
να φοβάσαι τ' άστρα του Νοτιά